

รายงานการประชุม
คณะกรรมการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘
วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ณ ห้องประชุมกำธร สุวรรณกิจ อาคาร ๑ ชั้น ๑ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

*****

คณะกรรมการที่มาประชุม

๑. นายแพทย์สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย	รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายแพทย์ ดร.พรเทพ ศิริวนารังสรรค์	อธิบดีกรมอนามัย	รองประธานคณะกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ ดร.อุดม ทุ้มโฮสิต	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์	คณะกรรมการ
๔. ทันตแพทย์อนุศักดิ์ คงมาลัย	สมาชิกรัฐสภาธิบดีบัญญัติแห่งชาติ	คณะกรรมการ
๕. นายสมนึก ชาญด้วยกิจ	สำนักงานมูลนิธิแพทย์อาสา สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	คณะกรรมการ
๖. นายวรวิทย์ กุลแก้ว	เลขาธิการมูลนิธิทันตนวัตกรรม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะกรรมการ
๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทันตแพทย์หญิง ดร.กนกพร พะลัง	เลขาธิการองค์กรผู้บริหาร คณะทันตแพทยศาสตร์แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๘. ทันตแพทย์ธรณินทร์ จรัสจรัสเกียรติ	นายกทันตแพทย์สภา	คณะกรรมการ
๙. ทันตแพทย์โกเมศ วิชชาวุธ	แทนผู้อำนวยการสำนักบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	คณะกรรมการ
๑๐. นางสาววิไลลักษณ์ บังเกิดสิงห์	ผู้แทนนายกสมาคมทันตภิบาล แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาวเขมณัฐ เชื้อชัยทัศน์	ผู้แทนประธานชมรมทันตภิบาล แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๑๒. ทันตแพทย์หญิงสุวรรณา สมถวิล	ผู้แทนประธานชมรมทันตแพทย์ สาธารณสุขจังหวัด	คณะกรรมการ
๑๓. ทันตแพทย์สมชาย กิจสนาโยธิน	ประธานชมรมทันตแพทย์ โรงพยาบาลศูนย์/ โรงพยาบาลทั่วไป	คณะกรรมการ
๑๔. ทันตแพทย์หญิงฉวีวรรณ ภักดีธนากุล	ผู้อำนวยการสถาบันทันตกรรม กรมการแพทย์	คณะกรรมการ
๑๕. ทันตแพทย์หญิงสุปราณี ดาโลดม	ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย	คณะกรรมการ
๑๖. ทันตแพทย์ยุธธนา คำนิล	ประธานชมรมทันตแพทย์โรงพยาบาลชุมชน	คณะกรรมการ
๑๗. ทันตแพทย์หญิงจริญญา เชลลวง	ผู้แทนประธานชมรมทันตสาธารณสุขภูธร	คณะกรรมการ
๑๘. ทันตแพทย์เทอดศักดิ์ อุตศรี	ผู้แทนประธานชมรมทันตสาธารณสุขภูธร	คณะกรรมการ
๑๙. นายมัญญ บำรุงจิตร	ประธานชมรมผู้ช่วยทันตแพทย์ แห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
๒๐. ทันตแพทย์สุธา เจียรณนิโชติชัย	รองอธิบดีกรมอนามัย	คณะกรรมการและเลขานุการ
๒๑. นายแพทย์ประพนธ์ ตั้งศรีเกียรติกุล	รองอธิบดีกรมการแพทย์	คณะกรรมการและเลขานุการร่วม
๒๒. นางลาวัลย์ ขำเลชะสิงห์	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมอนามัย	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒๓. นางสาวบังอร บุญรักษาสัตย์
ผู้ช่วยเลขานุการ

รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ

คณะทำงานและ

๒๔. นางภารวี แก้วพันทนา

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมการแพทย์
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะทำงานที่ไม่มาประชุม

๑. ทันตแพทย์สมชัย ชัยศุภมงคลลาภ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทันตกรรม กรมการแพทย์ คณะทำงาน
๒. ทันตแพทย์หญิงจินทนา อึ้งชูศักดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านทันตสาธารณสุข กรมอนามัย คณะทำงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข

๑. นายวุฒิชัย ชุมพลกุล ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาความร่วมมือทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ จังหวัดเชียงใหม่
๒. ทันตแพทย์หญิงสุณี วงศ์คงคาเทพ สำนักทันตสาธารณสุข
๓. ทันตแพทย์หญิงวิกุล วิศาลเสสถ์ สำนักทันตสาธารณสุข
๔. ทันตแพทย์หญิงสุณี ผลดีเยี่ยม สำนักทันตสาธารณสุข
๕. ทันตแพทย์หญิงสุรัตน์ มงคลชัยอรัญญา สำนักทันตสาธารณสุข
๖. ทันตแพทย์หญิงนนทินี ตั้งเจริญฤติ สำนักทันตสาธารณสุข
๗. ทันตแพทย์หญิงวารรัตน์ ใจชื่น สำนักทันตสาธารณสุข
๘. ทันตแพทย์หญิงนนทลี วีรัชย์ สำนักทันตสาธารณสุข
๙. ทันตแพทย์หญิงจรัสศรี ศรีนฤพัฒน์ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๐. ทันตแพทย์หญิงวารภรณ์ อินทร์พงษ์พันธุ์ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๑. ทันตแพทย์หญิงปิยฉัตร ทองป้อง สำนักทันตสาธารณสุข
๑๒. นางสาวพวงทอง ผู้กฤตยาคามิ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๓. นางอมรภรณ์ สุพรรณวิวัฒน์ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๔. นางสาวปาจรีย์ภัทร นาควาริ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๕. นางอัญชลี เทียงธรรม สำนักทันตสาธารณสุข
๑๖. นางสาวสุชาดา สุราเลิศ สำนักทันตสาธารณสุข
๑๗. นางสาวรัตนภรณ์ มั่นคง สำนักทันตสาธารณสุข
๑๘. นางนัทธ์หทัย ไตรฐิน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๑๙. นางสาวนงลักษณ์ ขวาลไพบูลย์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๒๐. นางสาวรุ่งนภา เยี่ยมสาคร กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๒๑. นางสาวพันตรี วิเศษชนวัฒน์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๒๒. นางสาวกนกกาญจน์ เกษรินทร์ กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๒๓. นางสาวศนิษฐา रिชมลาลัย กองแผนงาน

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

๑. ทันตแพทย์หญิงอัญชลี เนาวรัตน์โสภณ สถาบันทันตกรรม
๒. ทันตแพทย์สมศักดิ์ ศรีพนารัตนกุล สถาบันทันตกรรม
๓. ทันตแพทย์ประพนธ์ นิพัทธ์ศักดิ์ สถาบันทันตกรรม
๔. นางสาวชไมพร ทองเหล็ก สถาบันทันตกรรม

๕. นายเจษฎา แสงชูโต

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

สรุปการประชุม

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย) ประธานคณะทำงานจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ ได้ให้ข้อมูลสำคัญที่ควรทราบ เพื่อเร่งรัดการดำเนินการขอจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ ดังนี้

การขอจัดตั้งส่วนราชการ ต้องออกเป็นพระราชบัญญัติ ซึ่งการออกกฎหมายจะใช้ระยะเวลาาน โดยต้องผ่านที่ประชุมกระทรวงสาธารณสุขก่อน เร็วที่สุด คือ สัปดาห์แรกของเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ นี้ แล้วส่งเรื่องผ่านเข้าคณะรัฐมนตรี และส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาต่อไป อนุกรรมการกฎหมายของรัฐบาลได้กำหนดลำดับการพิจารณากฎหมาย เป็น เรื่องที่ ๑ พันธะผูกพันสัญญาระหว่างประเทศ เรื่องที่ ๒ นโยบายรัฐบาลที่สำคัญ และการลดความเหลื่อมล้ำ เรื่องที่ ๓ การแก้ปัญหาภาคประชาชน และเรื่องที่ ๔ การแก้ปัญหาหน่วยงาน การขอจัดตั้งหน่วยงาน แก้กฎกระทรวง การตั้งกรมใหม่ เป็นเรื่องที่ ๔ ได้รับการจัดลำดับให้มีความสำคัญเป็นเรื่องสุดท้ายของสภาและของกฤษฎีกา จึงขอให้เร่งรัดนำเสนอเรื่องการขอจัดตั้งกรมทันตสุขภาพในการประชุมกระทรวงสาธารณสุขประจำเดือนมีนาคม ๒๕๕๘ ด้วย

การบริหารราชการมีการเปลี่ยนแปลง กรมเป็นบทบาทกรมวิชาการ บทบาทหน้าที่ ๑๑ บทบาท ที่ผมได้สรุปเป็น ๕ บทบาทหน้าที่ ดังนี้ National Lead /Model Development /Surveillance /Technology Transfer /M&E, Problem Solving, Evaluation ซึ่งจะนำไปสู่คำตอบของอำนาจหน้าที่ และโครงสร้างของกรมทันตสุขภาพ กรมจะมีอำนาจตามพระราชบัญญัติการจัดตั้งกรม หรือจะมีโครงสร้างที่มีอำนาจตามกฎหมายในแต่ละมาตรา โดยมีอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบการจัดตั้งกรม กรมทันตสุขภาพควรมีหรือไม่ หากการทำงานทำในเชิงกรมวิชาการเพียงอย่างเดียว

ประธานมอบหมายให้รองอธิบดีกรมอนามัย (ทันตแพทย์สุธา เจียรมนิโชติชัย) แจ้งที่ประชุมทราบคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๑๖๕๙/ ๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ สั่ง ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และคำสั่งกระทรวงสาธารณสุข ที่ ๒๐๗/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะทำงานจัดตั้ง กรมทันตสุขภาพ สั่ง ณ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ด้วยเหตุที่สุขภาพช่องปากยังคงเป็นปัญหาสำคัญของประชาชนไทยทุกกลุ่มวัย ใน ๗ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) ฟันผุและรากฟันผุ ๒) เหงือกอักเสบ และโรคปริทันต์ ๓) แผลและมะเร็งช่องปาก ๔) ฟันสึก ๕) การสูญเสียฟัน ๖) ภาวะน้ำลายแห้ง ๗) สภาวะช่องปากที่สัมพันธ์กับโรคทางระบบ ที่ส่งผลต่อสุขภาพและคุณภาพชีวิตอย่างชัดเจน ดังนั้น เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหารจัดการเพื่อประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการผสมผสานบูรณาการ ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมสำหรับ การดูแลแก้ไขปัญหา โดยวิชาชีพทันตกรรมและทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง กระทรวงสาธารณสุขจึงมีคำสั่งที่ ๑๖๕๙/ ๒๕๕๗ และ ๒๐๗/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ และวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แต่งตั้งคณะทำงานจัดตั้งกรมทันตสุขภาพโดยมีศาสตราจารย์ (พิเศษ) ทันตแพทย์หญิง ท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพูช ผู้อำนวยการหน่วยทันตกรรมพระราชทานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นที่ปรึกษา รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข (นายแพทย์สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย) เป็นประธาน อธิบดีกรมอนามัยและอธิบดีกรม การแพทย์ เป็นรองประธาน คณะทำงานประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านทันตสุขภาพจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและนอกกระทรวงสาธารณสุข รองอธิบดีกรมอนามัย (ทันตแพทย์สุธา เจียรมนิโชติชัย) และรองอธิบดีกรมการแพทย์ (นายแพทย์ประพนธ์ ตั้งศรีเกียรติกุล) เป็นคณะทำงานและเลขานุการ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กรมอนามัย กรมการแพทย์ และสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นคณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ โดยมีหน้าที่

- ๑) รวบรวม วิเคราะห์ เหตุผลความจำเป็นในการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ
- ๒) ทบทวนวิสัยทัศน์ ภารกิจหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระทรวงสาธารณสุข
- ๓) กำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ของกรมทันตสุขภาพให้ชัดเจน วัตถุประสงค์ หน้าที่และความรับผิดชอบ ปริมาณงานที่มีอยู่ในปัจจุบัน และปริมาณงานล่วงหน้า
- ๔) จัดทำคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งส่วนราชการใหม่ ตามขั้นตอนที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด
- ๕) จัดทำร่างกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการระดับกรม
- ๖) เสนอการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพให้คณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระบบราชการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา

มติที่ประชุม รับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องเพื่อทราบ (ไม่มี)

วาระที่ ๓ เรื่องเพื่อพิจารณา

● (ร่าง) บทบาทภารกิจและโครงสร้างกรมทันตสุขภาพ

๓.๑ หน้าที่และความรับผิดชอบของกรมทันตสุขภาพ

รองอธิบดีกรมอนามัย (ทันตแพทย์สุธา เจียรณณ์โชติชัย) คณะทำงานและเลขานุการ นำเสนอภาพรวมการวิเคราะห์ภารกิจ เหตุผลความจำเป็นในการขอจัดตั้ง และขอบเขตอำนาจหน้าที่ของกรมทันตสุขภาพ ดังนี้ กรมทันตสุขภาพที่ขอจัดตั้ง จะเป็นส่วนราชการระดับกรมที่รับผิดชอบทันตสุขภาพของประชาชนไทย เพื่อทำหน้าที่เป็น National Health authority วางกรอบและแนวทางในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์ และการดำเนินงานด้านทันตสุขภาพของประเทศรวมทั้งมีองค์กรและกลไกบริหารจัดการ การประสานงานระหว่าง ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงสาธารณสุข ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายอันจะนำไปสู่เป้าหมายในการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากรวมทั้งสามารถดูแลแก้ไขปัญหาด้านทันตสุขภาพของประชาชนได้อย่างมีเอกภาพ มีประสิทธิภาพและทั่วถึง เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและระดับสากล เมื่อจัดตั้งขึ้นแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาล ยุทธศาสตร์ของชาติ ได้แก่ นโยบายรัฐบาลข้อ ๑ การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์โดยให้ความสำคัญสูงสุดต่อการพัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ และโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ นโยบายรัฐบาลข้อ ๒ การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ ข้อ ๒.๑ ระยะเร่งด่วนสนับสนุนการพัฒนาที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพโลก (Global Health) ข้อ ๒.๒ เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายรัฐบาลข้อ ๓ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ ข้อ ๓.๓ การพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม พัฒนาศักยภาพ คุ่มครองและพิทักษ์สิทธิจัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรีและเด็ก ข้อ ๓.๔ เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ นโยบายรัฐบาลข้อ ๕ การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุขและสุขภาพของประชาชน ข้อ ๕.๒ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยรัฐเป็นผู้กำกับ ดูแล สนับสนุนความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชน ในการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เกิดประโยชน์ต่อประชาชน กล่าวคือ เนื่องจากสุขภาพช่องปากเป็นปัญหาระดับโลก ระดับภูมิภาคอาเซียนและระดับประเทศ ที่มีความชุกและความรุนแรงสูง สำหรับประเทศไทย พบได้ในประชาชนทุกกลุ่มวัย มีความสัมพันธ์กับสุขภาพและคุณภาพชีวิตทั้งด้านกายภาพ อารมณ์

และสังคมเนื่องจากพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยงที่แตกต่างกันตามกลุ่มวัย และบริบทของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ปัญหาด้านสุขภาพช่องปากของประชาชนมี ๗ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) ฟันผุและรากฟันผุ ๒) โรคปริทันต์ และสภาวะเหงือกอักเสบ ๓) การสูญเสียฟันและปัญหาจากการใส่ฟัน ๔) สภาวะน้ำลายแห้ง ๕) แผล/มะเร็งช่องปาก ๖) ฟันสึก และ ๗) สภาวะในช่องปากที่สัมพันธ์กับโรคทางระบบ ดังนั้น การดูแลสุขภาพช่องปากของประชาชนจึงไม่อาจมุ่งเน้นที่การส่งเสริมป้องกันเพียงด้านเดียว หรือมุ่งเน้นที่จัดบริการเพื่อการรักษาพยาบาลเพียงด้านเดียว เพราะจะทำให้รัฐและประชาชนต้องเสียค่าใช้จ่ายมาก และจะเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ ขณะเดียวกันโรคและปัจจัยที่คุกคามสุขภาพมีการเปลี่ยนแปลงและมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น กรมทันตสุขภาพที่จัดตั้งขึ้น จะทำให้ประชาชนได้รับการดูแล แก้ปัญหาทันตสุขภาพได้ครอบคลุมอย่างเป็นระบบ และมีคุณภาพ ภายใต้เป้าหมาย แผนงาน ยุทธศาสตร์ โครงการและทิศทางที่ชัดเจน ที่เชื่อมโยง ผสมผสาน บูรณาการอย่างครบวงจร เป็นระบบเดียวกัน และไปในทิศทางเดียวกัน มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน มีความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ/องค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการแก้ปัญหาความซับซ้อนของโรคในช่องปากที่เชื่อมโยงกับบริบททางสังคมที่ซับซ้อนมากขึ้น และการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เช่น การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเปิดประเทศสู่อาเซียน ฯลฯ

การขอจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้เป็นองค์กรหลักในการอภิบาลระบบ ด้านการดูแลสุขภาพของประชาชน ทำหน้าที่เป็น National Health authority ในการพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ตลอดจนระบบและกลไกด้านการสร้างเสริมสุขภาพช่องปาก การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการมีสุขภาพช่องปากดี ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ตั้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพ ดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน ตลอดจนพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับสากล จึงกำหนดให้กรมทันตสุขภาพมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

๑) จัดทำและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์และแผนงานหลักด้านทันตสุขภาพของประเทศให้สอดคล้องกับระบบการเงินการคลัง นโยบายและการจัดการกำลังคนด้านทันตสุขภาพของประเทศ ภายใต้หลักฐานเชิงประจักษ์เสนอแนะเพื่อการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพ พัฒนากลไกด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการประเมินนโยบายและเทคโนโลยีด้านทันตสุขภาพ

๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี นวัตกรรม ต้นแบบ และจัดการความรู้ด้านทันตสุขภาพ รวมทั้งความรู้ด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพช่องปากของประชาชน

๓) กำหนดมาตรฐาน และพัฒนาคุณภาพการบริการ การบริการสาธารณสุข ทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก การป้องกัน การรักษาโรคในช่องปากและการฟื้นฟูสุขภาพช่องปาก

๔) เผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านทันตสุขภาพและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องแก่บุคลากร ทั้งภาครัฐและเอกชน ประชาชน ภาคีเครือข่ายอื่นๆ รวมทั้งการฝึกอบรมระยะสั้น ระยะยาว การจัดการการสื่อสารผ่านเทคโนโลยีหรือสื่อสาธารณะช่องทางต่างๆ เพื่อการรณรงค์ การสร้างกระแสสังคม

๕) พัฒนาระบบและกลไกความเชื่อมโยงในระบบสุขภาพ ทั้งระบบบริการด้านทันตสุขภาพในหน่วยบริการสาธารณสุขระดับต่าง ๆ ระบบบริการเฉพาะทาง ทั้งภาครัฐและเอกชน ระบบส่งต่อ รวมถึงการจัดบริการสาธารณสุข พัฒนารูปแบบ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดบริการ

๖) พัฒนาระบบและกลไกการเฝ้าระวังสถานการณ์ด้านสุขภาพช่องปาก การจัดการพฤติกรรมและปัจจัยเสี่ยง สิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อทันตสุขภาพ รวมทั้งคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพ

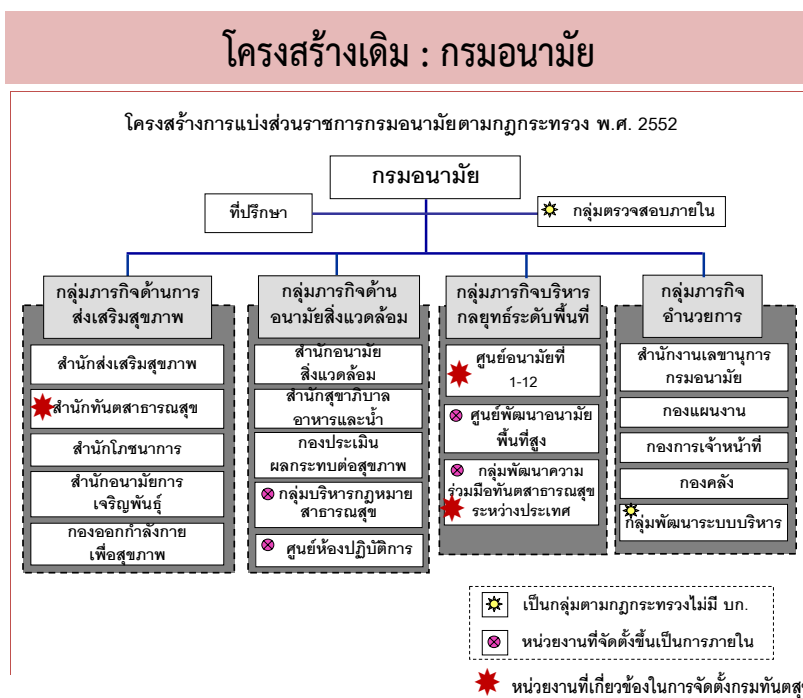
๓) พัฒนา และประสานความร่วมมือด้านทันตสุขภาพ กับส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สู่เวทีนานาชาติ ที่สอดคล้องกับการพัฒนางานสุขภาพโลกและความร่วมมือระหว่างประเทศ

๔) พัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้อง ระบบข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งกำกับติดตาม ประเมินผล ตลอดจนสนับสนุนภาคีเครือข่ายภาครัฐ ท้องถิ่นและเอกชน ในระดับจังหวัด เขต ภาค และประเทศ

๕) ปฏิบัติงานร่วม หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน/ ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒ โครงสร้างของกรมทันตสุขภาพ (ตามเอกสารประกอบการประชุม ๒)

๓.๒.๑ โครงสร้างเดิม ภายใต้กรมอนามัย

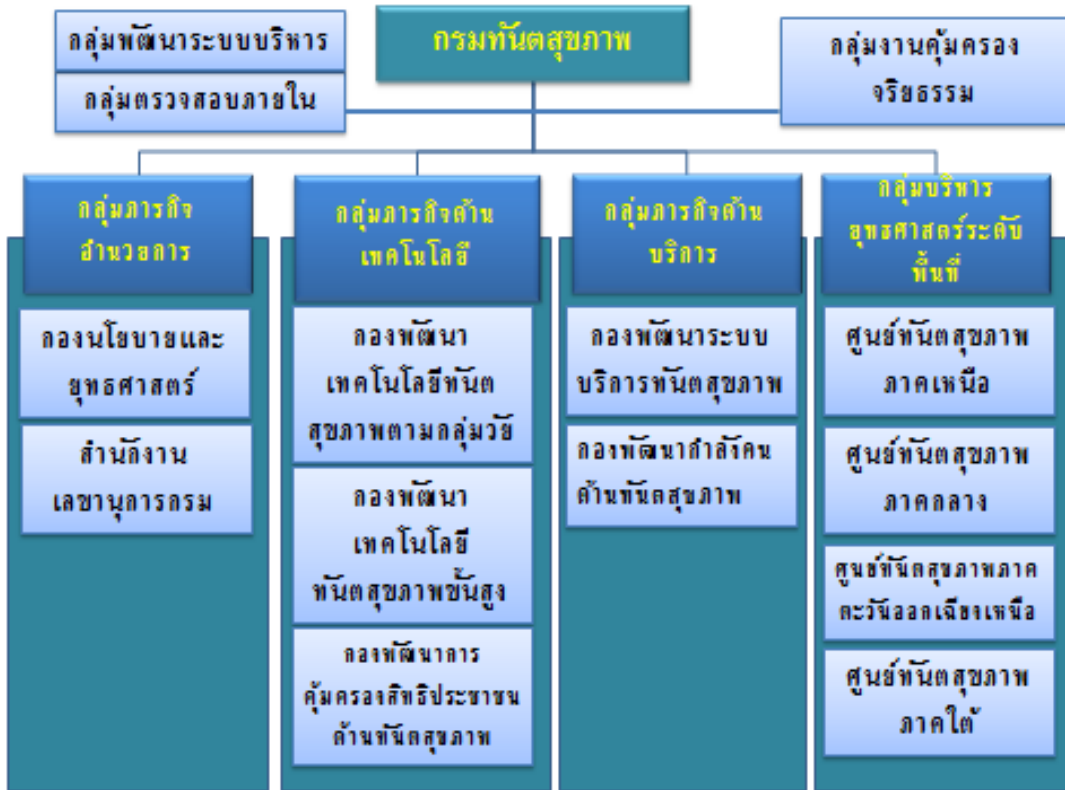
๓.๒.๒ โครงสร้างเดิม ภายใต้กรมการแพทย์

โครงสร้างเดิม : กรมการแพทย์

★ หน่วยงานเกี่ยวข้องในการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ

๓.๒.๓ (ร่าง) โครงสร้างกรมทันตสุขภาพ

การขอจัดตั้งกรมทันตสุขภาพได้ปรับบทบาทและโครงสร้างใหม่ โดยมีหน่วยงานที่ตัดจากกรมเดิมคือ สำนักทันตสาธารณสุขและกลุ่มพัฒนาความร่วมมือทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศจากกรมอนามัย และสถาบันทันตกรรมจากกรมการแพทย์

กรมทันตสุขภาพแบ่งส่วนราชการ เป็น ๔ กลุ่มภารกิจ ได้แก่ กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ กลุ่มภารกิจด้านเทคโนโลยี กลุ่มภารกิจด้านระบบบริการ กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่

กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ ประกอบด้วย กองนโยบายและยุทธศาสตร์และสำนักงานเลขานุการกรม

กลุ่มภารกิจด้านเทคโนโลยี ประกอบด้วย กองพัฒนาเทคโนโลยีทันตสุขภาพตามกลุ่มวัย กองพัฒนาเทคโนโลยีทันตสุขภาพขั้นสูง กองพัฒนาคุ้มครองสิทธิด้านทันตสุขภาพ

กลุ่มภารกิจด้านระบบบริการ ประกอบด้วย กองพัฒนาระบบบริการทันตสุขภาพ กองพัฒนากำลังคนด้านทันตสุขภาพ

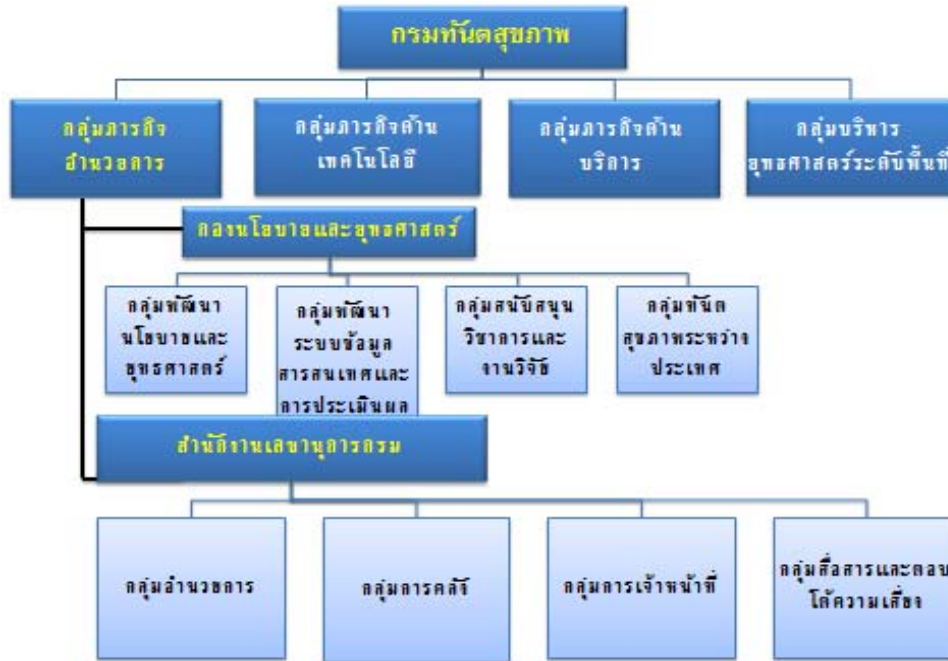
กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ศูนย์ทันตสุขภาพภาค ๔ ภาค ภาคเหนือ ได้แก่ เขตบริการสุขภาพที่ ๑, ๒, ๓ ภาคกลาง ได้แก่ เขตบริการสุขภาพที่ ๔, ๕, ๖ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ เขตบริการสุขภาพที่ ๗, ๘, ๙, ๑๐ ภาคใต้ ได้แก่ เขตบริการสุขภาพที่ ๑๑ และ ๑๒

และ กลุ่มงานภายใต้การกำกับ ได้แก่ กลุ่มตรวจสอบภายใน กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

๓.๓ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกรมทันตสุขภาพ

๑) กลุ่มภารกิจด้านอำนวยการ

๑.๑) กองนโยบายและยุทธศาสตร์

(๑) พัฒนาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์แผนงาน โครงการ เพื่อทันตสุขภาพ ของประชาชน และเป็นสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการบริหารแผนงานด้านทันตสุขภาพ ระดับประเทศ

(๒) กำหนดแผนงาน/โครงการตัวชี้วัด จากข้อมูลเชิงประจักษ์ในพื้นที่ สนับสนุนการจัดบริการ สุขภาพช่องปากในหน่วยงานส่วนภูมิภาค บูรณาการงานทันตสุขภาพในแผนงานสุขภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมทั้ง การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

(๓) จัดระบบการกำกับติดตาม ประเมินผลแผนงาน / โครงการ และรูปแบบการรายงานใน ระดับประเทศ เขต และจังหวัด รวมทั้งสนับสนุนการนิเทศ ติดตามในระบบการตรวจราชการของกระทรวง สาธารณสุข

(๔) พัฒนา ระบบสนับสนุนงานด้านการศึกษา วิจัย แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง และติดตามกำกับให้ เป็นไปตามมาตรฐานงานวิจัย และมีการนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนรวมทั้งงาน ห้องสมุดและวารสารวิชาการ

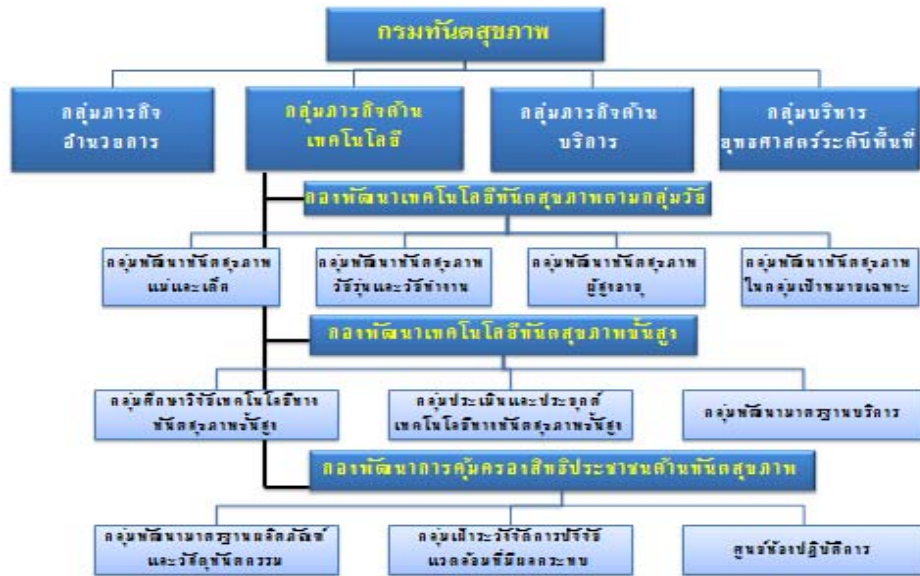
(๕) พัฒนา และประสานความร่วมมือด้านทันตสุขภาพกับส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่เวทีนานาชาติที่สอดคล้องกับการพัฒนางานสุขภาพโลกและความร่วมมือระหว่าง ประเทศ

(๖) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๑.๒) สำนักงานเลขานุการกรม

- (๑) ปฏิบัติงานสารบรรณของกรม
- (๒) ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของกรม
- (๓) ประชาสัมพันธ์การปฏิบัติงาน และผลงานของกรม
- (๔) สื่อสารสาธารณะส่งเสริมการดำเนินงานด้านทันตสุขภาพรวมถึงการเตรียมพร้อม รองรับภาวะฉุกเฉิน ภัยพิบัติ และตอบโต้ความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อทันตสุขภาพของประชาชน
- (๕) จัดระบบงานและบริหารงานบุคคลของกรม
- (๖) ดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านทันตสุขภาพ
- (๗) ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของกรม
- (๘) ดำเนินการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในการปฏิบัติงานของกรม
- (๙) ดำเนินการอื่นใดที่มีได้ กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของกรม
- (๑๐) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

๒) กลุ่มภารกิจด้านเทคโนโลยี

๒.๑) กองพัฒนาเทคโนโลยีทันตสุขภาพตามกลุ่มวัย

- (๑) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย แผนงาน/โครงการ ตัวชี้วัด บนพื้นฐานความรู้และข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อความต่อเนื่องของการพัฒนางานสร้างเสริมทันตสุขภาพที่ทันต่อสถานการณ์ปัญหาและความต้องการของประชาชนตลอดช่วงวัยของชีวิต ตั้งแต่แรกเกิด เด็กเล็ก วัยเรียน วัยทำงาน ผู้สูงอายุ และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาเทคโนโลยีด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- (๒) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยี นวัตกรรม ต้นแบบ มาตรฐานเทคโนโลยีและคุณภาพบริการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมทันตสุขภาพ ให้สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพช่องปาก

ของประชาชนตามกลุ่มวัยต่าง ๆ ทั้งการดูแลด้วยตนเอง ผู้ดูแล ชุมชน และบุคลากรสาธารณสุขรวมทั้งการประเมินเทคโนโลยีด้านทันตสุขภาพ

(ก) พัฒนาระบบการสร้างและจัดการความรู้ รวมทั้งคลังข้อมูลด้านทันตสุขภาพสำหรับประชาชนตามกลุ่มวัยที่มีคุณภาพ เพื่อให้หน่วยงาน ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

(ข) เผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านทันตสุขภาพและอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาศักยภาพทันตบุคลากร ภาควิชาหรือหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และภาคประชาชน สนับสนุนการฝึกอบรมระยะสั้น ระยะยาว การประชุม/อบรม/สัมมนา การศึกษา/ดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจะส่งผลต่อการให้บริการตามกลุ่มเป้าหมายและบริหารจัดการในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการสร้างกระแสสังคม

(ค) สนับสนุนภาควิชาหรือหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่นและเอกชน ในระดับจังหวัด เขต ภาควิชา และประเทศ ด้านวิชาการ การดำเนินงาน และด้านบริหารจัดการ ที่ได้มาตรฐานในระดับสากล แก่หน่วยงาน และภาควิชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เขต ภาควิชา และประเทศ

(ง) พัฒนา และประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีทันตสุขภาพ กับส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สู่เวทีนานาชาติ ที่สอดคล้องกับการพัฒนางานสุขภาพโลกและความร่วมมือระหว่างประเทศ

(จ) ดำเนินงานในบทบาทที่มิใช่เลขานุการของคณะกรรมการบริหารแผนงานทันตสุขภาพระดับชาติ เช่น แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย

(ฉ) ปฏิบัติงานร่วม หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน/ ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๒) กองพัฒนาเทคโนโลยีทันตสุขภาพขั้นสูง

(๑) ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา ประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยี นวัตกรรมทันตสุขภาพขั้นสูงที่สอดคล้องกับปัญหาสุขภาพช่องปากของประชาชน และเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย รวมทั้งการประเมินเทคโนโลยี

(๒) จัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย บนพื้นฐานความรู้และข้อมูลด้านวิชาการ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน

(๓) พัฒนาระบบการสร้างและจัดการความรู้ พัฒนามาตรฐานการบริการ รวมทั้งคลังข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อให้หน่วยงาน ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ง่าย

(๔) เผยแพร่ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาศักยภาพทันตบุคลากร ภาควิชาหรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน และภาคประชาชน สนับสนุนการฝึกอบรมระยะสั้น ระยะยาว การประชุม/อบรม/สัมมนา การศึกษา/ดูงาน ทั้งในและต่างประเทศ

(๕) สนับสนุนภาควิชาหรือหน่วยงานภาครัฐ ท้องถิ่นและเอกชน ในระดับจังหวัด เขต ภาควิชา และประเทศ ด้านวิชาการ การดำเนินงาน และด้านบริหารจัดการ ที่ได้มาตรฐานในระดับสากล แก่หน่วยงาน และภาควิชาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เขต ภาควิชา และประเทศ

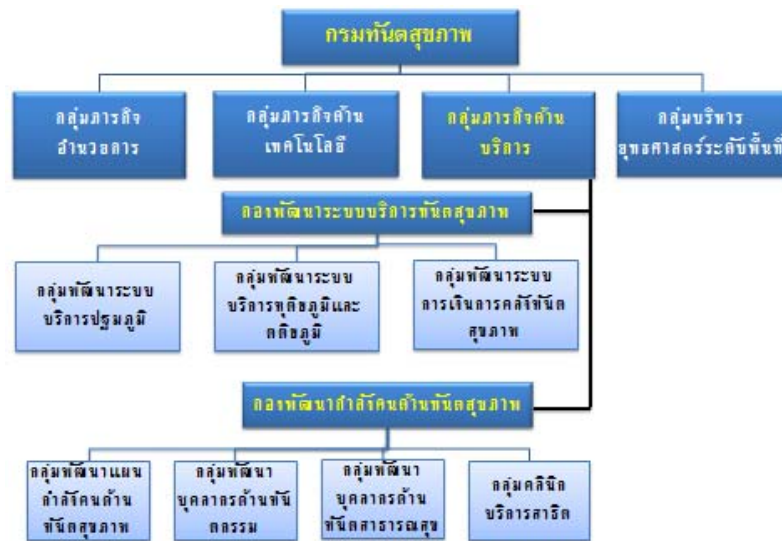
(๖) พัฒนา และประสานความร่วมมือด้านเทคโนโลยีทันตสุขภาพขั้นสูง กับส่วนราชการและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สู่เวทีนานาชาติ ที่สอดคล้องกับการพัฒนางานสุขภาพโลกและความร่วมมือระหว่างประเทศ

(๗) ปฏิบัติงานร่วม หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงาน/ ส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๓) กองพัฒนาการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพ

- (๑) จัดทำและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานหลักการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพของประเทศ แผนพัฒนากำลังคน รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  - (๒) ศึกษาวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม การส่งเสริมป้องกันรักษาฟันฟูสุขภาพช่องปากที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพ
  - (๓) พัฒนาองค์ความรู้ ด้านทันตสุขภาพ เผยแพร่ ถ่ายทอดเพื่อคุ้มครองสิทธิประชาชนแก่ทันตบุคลากรและภาครัฐและเอกชน ประชาชน และภาคีอื่น ๆ
  - (๔) พัฒนาบริการทันตสุขภาพ ระบบเฝ้าระวัง และศูนย์ห้องปฏิบัติการระบบสารสนเทศ การกำกับ ติดตาม ประเมินผล และสนับสนุนภาคีเครือข่ายในการคุ้มครองสิทธิของประชาชนด้านทันตสุขภาพ
  - (๕) พัฒนาความร่วมมือการคุ้มครองสิทธิประชาชนด้านทันตสุขภาพทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ
- (๖) ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓) กลุ่มภารกิจด้านบริการ

๓.๑ กองพัฒนาระบบบริการทันตสุขภาพ

- (๑) พัฒนาและจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์การพัฒนาระบบบริการนโยบายด้านการเงินการคลังสุขภาพช่องปากภาครัฐ (public oral health financing) ทั้งในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ และ ศูนย์ความเชี่ยวชาญ ตลอดจนการพัฒนาระบบการบริหารจัดการ
- (๒) วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้รูปแบบด้านพัฒนาระบบบริการด้านเศรษฐศาสตร์สุขภาพช่องปากทั้งในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิให้เกิดการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากโดยบูรณาการในหน่วยบริการการทำงานเชิงรุกในชุมชน และการจัดบริการสุขภาพช่องปากในรพ.สต.รวมทั้งระบบและรูปแบบการบริหารจัดการ และการจัดบริการให้ประชาชนเข้าถึงบริการอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับบริการมีคุณภาพ
- (๓) จัดทำมาตรฐาน หลักเกณฑ์ แนวทาง และคู่มือปฏิบัติงานสำหรับการบริหารจัดการและการจัดบริการสุขภาพช่องปากทั้งในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิบริการบูรณาการในหน่วยบริการ

(๔) พัฒนากลไกการสนับสนุนการจัดบริการสุขภาพช่องปากในหน่วยงานส่วนภูมิภาค ได้แก่ การวางแผน/โครงการจัดบริการส่งเสริมป้องกันจากข้อมูลเชิงประจักษ์ในพื้นที่ การพัฒนาระบบการกำกับติดตามและการรายงานทันตสาธารณสุขระดับประเทศ เขต และจังหวัด

(๕) พัฒนาภาคีเครือข่ายระดับเขตและจังหวัดอันประกอบด้วยหน่วยงานสาธารณสุขส่วนภูมิภาค องค์กรท้องถิ่น องค์กรภาคประชาชน และเอกชน ในการร่วมจัดบริการสุขภาพช่องปากทั้งในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมและสนับสนุนให้เกิดระบบการนิเทศในการตรวจราชการระดับกระทรวงสาธารณสุข

(๖) ติดตาม กำกับ ประเมินผลการจัดบริการทันตสุขภาพในภาพรวมของประเทศ

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓.๒ กองพัฒนากำลังคนด้านทันตสุขภาพ

(๑) วิเคราะห์กำลังคนด้านทันตสุขภาพและแผนความต้องการกำลังคนด้านสุขภาพช่องปาก ระดับประเทศ เขต และจังหวัดทั้งในระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ ตติยภูมิ โดยประสานการผลิต การพัฒนา ที่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการด้านทันตสุขภาพของประชาชนในประเทศ

(๒) สร้างและจัดการความรู้ เพื่อจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมระยะสั้น ระยะยาว ที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการด้านทันตสุขภาพของประชาชนในประเทศ สำหรับทันตบุคลากรทุกประเภท ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องและภาคประชาชน

(๓) พัฒนาถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านทันตสาธารณสุข และด้านทันตกรรม แก่บุคลากรและภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

(๔) จัดให้มีบริการสาธิต เพื่อศึกษาวิเคราะห์วิจัยและพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านทันตกรรม และด้านทันตสาธารณสุข รวมทั้งเป็นแหล่งฝึกอบรมเพิ่มพูนทักษะการปฏิบัติงาน แก่บุคลากรทางด้านสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

(๕) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๔) กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ระดับพื้นที่ (ศูนย์ทันตสุขภาพภาค ๔ ภาค)

(๑) จัดทำและพัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายยุทธศาสตร์และแผนงานหลักด้านทันตสุขภาพของแต่ละภาค รวมทั้งแผนพัฒนากำลังคน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และระบบธรรมาภิบาล ในระบบทันตสุขภาพระดับภาค

(๒) ศึกษาวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมทั้งด้านส่งเสริม ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพทางทันตสุขภาพ ในระดับภาค ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทและสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน โดยเน้นการวิจัยประยุกต์การประดิษฐ์คิดค้น การพัฒนาเทคโนโลยีเชิงสหวิทยาการ รวมถึงการจัดการความรู้ทางทันตสุขภาพ

(๓) เผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีเฉพาะด้านที่จำเป็นตามบริบทของพื้นที่ เพื่อพัฒนาให้เกิดความเชี่ยวชาญแก่ทันตบุคลากรและภาครัฐและเอกชน ประชาชน และภาคอื่น ๆ ทั้งในและระหว่างประเทศ ผ่านกระบวนการฝึกอบรม สาธิตบริการทันตสุขภาพ และการศึกษาดูงาน ฯลฯ

(๔) บูรณาการจัดบริการทันตสุขภาพ ระบบส่งต่อ ระบบเฝ้าระวังรวมทั้งการคุ้มครองผู้บริโภคด้านทันตสุขภาพ ผลักดันให้เกิดการสร้างนโยบายสาธารณะของชุมชน และร่วมจัดสิ่งแวดล้อมด้านทันตสาธารณสุขของตนเองที่เอื้อต่อการมีทันตสุขภาพที่สมบูรณ์อย่างยั่งยืนในแต่ละภาค รวมถึงการจัดบริการด้านทันตสุขภาพที่มีความเฉพาะเจาะจง สำหรับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้อง ในภาคนั้นๆ เช่น ผู้ด้อยโอกาส ยากไร้ ผู้พิการหรือมีความบกพร่องทางด้านร่างกาย จิตใจ หรือสติปัญญา และผู้ที่มีปัญหาเฉพาะด้านทางทันตสุขภาพ ตลอดจนแรงงานต่างด้าวและชนกลุ่มน้อย ให้มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

(๕) จัดการระบบข้อมูลสารสนเทศในระดับภาค เพื่อให้เกิดการพัฒนาความสมดุลในการใช้ทรัพยากรด้านสุขภาพ และพัฒนาให้เป็นศูนย์ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามปัญหาสุขภาพของประชาชนในแต่ละภาคที่มีความแตกต่างกัน

(๖) สนับสนุนกรมทันตสุขภาพในการพัฒนาความร่วมมือด้านทันตสุขภาพทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชนด้านบริการสุขภาพ ในระดับภาค เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางด้านบริการทันตสุขภาพอย่างยั่งยืน

(๗) ปฏิบัติงานร่วมกับ หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องหรืองานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่อสนองตอบต่อนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพแห่งชาติ

กลุ่มงานภายใต้การกำกับของกรมทันตสุขภาพ

๑. กลุ่มตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินการภายในกรม และสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรม รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมทันตสุขภาพ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหาร การเงิน และการบัญชีของกรม

(๒) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๒. กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร ทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของกรมให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ คุ่มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมทันตสุขภาพ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะให้คำปรึกษาแก่อธิบดีกรมทันตสุขภาพเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในกรม

(๒) ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการในกรม

(๓) ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่างๆ และหน่วยงานในสังกัดกรม

(๔) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

๓. กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปณิธาน ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่อง การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรมเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามความเห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรง ตำแหน่งในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

(๖) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

ประเด็นเพื่อพิจารณา

๑) เห็นชอบการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ

๒) เห็นชอบขอบเขต อำนาจหน้าที่ของกรมทันตสุขภาพ

๓) เห็นชอบโครงสร้างกรมทันตสุขภาพและอำนาจหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกรมฯ

๔) มอบหมายให้กรมอนามัยและกรมการแพทย์ จัดทำคำชี้แจงประกอบการขอจัดตั้งส่วนราชการใหม่ ตามขั้นตอนที่สำนักงาน ก.พ.ร.กำหนด

๕) มอบหมายให้ ก.พ.ร. กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย และกรมการแพทย์จัดทำร่างกฎหมายจัดตั้ง กรมทันตสุขภาพ และแบ่งส่วนราชการระดับกรม เสนอพร้อมข้อมูลในข้อ ๔ ให้คณะกรรมการพัฒนาโครงสร้าง ระบบราชการกระทรวงสาธารณสุขพิจารณา

ความคิดเห็นของคณะทำงานฯ

ศาสตราจารย์ ดร.อุดม ทุมโฆสิต ให้ความเห็นว่า โครงสร้างการบริหารงานของประเทศ มีการเปลี่ยนแปลง มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น หลักในการปฏิรูปประเทศ คือประชาชนเป็นเป้าหมาย เน้นการแก้ปัญหาเพื่อไม่ให้เกิดวิกฤตรุนแรง ปัญหาประชาชนไม่ได้รับความเป็นธรรมในการรับบริการต่างๆ ใน ด้านทันตสุขภาพ ทำให้เห็นความสำคัญว่า ถ้าตั้งเป็นกรมแล้วจะช่วยแก้ไขปัญหาด้านทันตสุขภาพได้อย่างไร ด้านการกระจายอำนาจ โครงการการบริหารงานของประเทศในระดับปลาย คือ ท้องถิ่น เป็นระดับเขต โดยจังหวัดปกครองตนเอง ซึ่งเป็นทิศทางในรัฐธรรมนูญ ความเชื่อมโยงกับงานด้านทันตสุขภาพ คือ ช่วยในการผลิตบุคลากรในการดูแลเชิงบริการ และให้การสนับสนุนส่งเสริมด้านวิชาการ ผูกโยงกลไกด้วยกลไกทางวิชาชีพ หน่วยงานส่วนกลางเป็นยุทธศาสตร์ เป็นมันสมอง ภาคเอกชนและท้องถิ่นเป็นแขนขา เป็นผู้ดำเนินการ

กรมทันตสุขภาพในฐานะที่จัดตั้งเป็นกรม ต้องเป็นกรมยุทธศาสตร์ ดูแลทันตสุขภาพของชาติ เป็นผู้กำกับ เชิงนโยบาย วิจัยและพัฒนา นำนวัตกรรมใหม่เข้าสู่ประเทศ นวัตกรรมเชิงบริการ เชิงการบริหาร และเทคโนโลยี สนับสนุนส่งเสริมให้หน่วยบริการในท้องถิ่น และภาคเอกชน พร้อมทั้งส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ จะเป็นเครื่องมือของรัฐ ที่จะทำให้เกิดกระบวนการจัดการในเชิงวิชาชีพ เกิดความเข้มแข็ง

จากที่ได้นำเสนอ มีการวิเคราะห์ไว้ดีแล้ว ควรจะเพิ่มเติมว่า จะสามารถแก้ไขปัญหาของประชาชน ได้อย่างไร มีการบูรณาการอย่างไร เน้นที่ประโยชน์ของประเทศและประชาชนเป็นเป้าหมายหลัก

- ปัญหาด้านทันตสุขภาพเป็นปัญหาหนึ่งของประชาชนใช่หรือไม่ มีมากน้อยเพียงใด

- ปัญหาด้านทัศนสุขภาพนำไปสู่ความเหลื่อมล้ำในสังคมใช่หรือไม่ มีจำนวนเท่าไร
- การแก้ไขปัญหาให้ประชาชน จะเป็นบริการภายใต้มาตรฐานอะไร ทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างไร
- การเกิดความคุ้มค่าในการบริการ ควรมีบุคลากรระดับต่ำกว่าทันตแพทย์ (ทันตภิบาล หรือระดับต่ำกว่าทันตภิบาล) จำนวนเท่าไร เพื่อลงปฏิบัติงานในระดับพื้นที่
- บุคลากรที่ให้บริการในระดับพื้นที่ ให้บริการอะไรบ้าง ส่งเสริมป้องกันให้การรักษาพยาบาล สุขภาพช่องปากในระดับใด

ทำหน้าที่ในการส่งเสริมให้หน่วยบริการต่างๆ ดีขึ้น ระบบการให้บริการรากฟันเทียม การลดค่าใช้จ่าย ควบคุมกำกับดูแลหน่วยบริการ การทำ R&D ควรเกิดขึ้นพร้อมกับการทำงาน วิธีคิดที่คิดมาเป็นการคิดจากข้างบน ยึดโครงสร้างเป็นกรอบการในคิดจึงไม่สามารถตอบคำถามต่างๆ ได้ กลับไปทบทวนให้เห็นเหตุผลความจำเป็น ถ้าทำสำเร็จแล้วได้ประโยชน์จะทำให้มีขวัญกำลังใจในการทำงานดีขึ้น เกิดการอยากทำงาน เกิดเป็นพลังสำคัญ เกิดการบูรณาการ

ทันตแพทย์สมชาย กิจสนาโยธิน ผมเป็นอนุกรรมการของสภาปฏิรูปแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการ สาธารณสุขด้านการจัดบริการของกระทรวงสาธารณสุข มีความเห็นว่าเป็นโอกาสที่ดีเนื่องจากกระทรวง สาธารณสุข และสภาปฏิรูปแห่งชาติมีทิศทางรับเรื่อง การจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ เห็นด้วยกับอาจารย์อุดม ทุมโฆสิต ที่ให้นำเสนอกรมทันตสุขภาพให้เห็นเป็นกรมวิชาการ

ทันตแพทย์อนุศักดิ์ คงมาลัย ให้ความเห็นว่า มีคำถามว่า ประชาชนได้อะไร ประเทศชาติได้อะไร และประชาคมสาธารณสุขได้อะไร การลดภาระค่าใช้จ่ายในอนาคต การส่งเสริมป้องกันจะลดค่าใช้จ่ายได้กี่เท่า ในอนาคต ควรเสนอข้อมูลให้เห็นว่าการตั้งเป็นกรมแล้วจะทำให้ประเทศไทยประหยัดงบประมาณทั้ง ๓ ระบบ สปสช. ระบบประกันสังคม และระบบกรมบัญชีกลาง นอกจากนี้ ในโครงสร้างละเอียดมากเกินไป และต้องไม่ขัด กับโครงสร้างของกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานควรจะคล่องตัว และมีประสิทธิภาพสูง ในภาพรวม ของการปฏิรูปประเทศกำลังถูกผลักดันให้เกิดการจ่ายร่วมมากขึ้น การจัดตั้งต้องไม่ลงทุนเพิ่ม ให้ค่าใช้จ่ายภาครัฐ รายปีลดลง การบริหารจัดการจะมีส่วนร่วมของภาคประชาชน มีบริบทของสสส. สปสช. เข้ามาร่วมด้วย ซึ่งจะทำให้กระทรวงสาธารณสุขก้าวสู่บริบททางสังคมได้กว้างขวางขึ้น ประเทศไทยยังขาดยุทธศาสตร์ ด้านทันตสุขภาพ รวมถึงระบบสาธารณสุขโดยรวม ภาวะสุขภาพของประชาชนตกอยู่ในสภาวะความเสี่ยง ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ความไม่เป็นธรรม ทำอย่างไรให้ประชาชนยากไร้ที่อยู่ในชนบทให้บรรลุตามมาตรฐานอะไร ที่ประชาชนควรได้รับ งานตามยุทธศาสตร์ต้องมี ๒ ทิศทาง คือการขจัดความเหลื่อมล้ำ เป็นการทำงานร่วมกับ หน่วยงานอื่นในการดูแลประชาชนในระดับล่าง และเรื่องวิชาชีพ อาชีพทันตแพทย์เป็นวิชาชีพในการทำมาหาเลี้ยงชีพที่ก้าวหน้า ให้มองความเป็นธรรมแก่สังคมว่าควรจะเป็นอย่างไร

นายแพทย์ประพนธ์ ตั้งศรีเกียรติกุล กรมการแพทย์มีงานหลัก คือ การบริการขั้นสูงทางการแพทย์ งานด้านทันตกรรม การ Training การให้บริการทันตกรรมขั้นสูง และนวัตกรรมต่างๆ ถือเป็นโอกาสที่ดีที่จะ ผนวกความสูงและความกว้างเข้าด้วยกัน ทำงานร่วมกับเครือข่ายเพื่อให้ถึงประชาชน

นายวรวุฒิ กุลแก้ว รูปแบบการบริหารภาครัฐมีหลายประเภท ไม่ขึ้นอยู่ว่าจะต้องตั้งเป็นกรมเท่านั้น จะจัดตั้งในรูปแบบใดอยู่ที่ความเหมาะสม เน้นการได้รับประโยชน์ของประชาชน และประเทศชาติ จากข้อมูล ทางสถิติ ประชาชนเข้าถึงบริการทันตกรรมประมาณ ๙.๕% ขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องเอกสารมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘ ที่ผ่านมา ประเด็นเรื่องการปฏิรูปงานด้านทันตสาธารณสุข ทำอย่างไรที่จะมี ทันตแพทย์ไปให้บริการประชาชน รัฐบาลทุกรัฐบาลที่ผ่านมามีทำตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวว่า

ได้มีการจัดทำแผนทันตกรรมผู้สูงอายุแห่งชาติ และมีการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานต่างๆ ในวันที่ ๖ มกราคม นั้น มีความเห็นตรงกันว่า แผนทันตกรรมผู้สูงอายุแห่งชาติ ไม่เพียงพอ ควรมีแผนให้ครบทุกกลุ่มวัย รัฐมนตรีมอบหมายให้จัดทำแผนทันตสุขภาพแห่งชาติ และให้มีการวางแผนบุคลากร การผลิต การพัฒนาการใช้บุคลากรให้เป็นระบบให้เกื้อกูลกัน สำหรับแผนทันตกรรมผู้สูงอายุแห่งชาติ มีการดำเนินการ ๒ ระยะ โดยต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับพ.ร.บ.ผู้สูงอายุแห่งชาติ หน่วยงานที่จะเข้ามาดำเนินการคือหน่วยงานใด ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการบริหารอาจจะอยู่ที่กรมอนามัย

นางภรณ์ แก้วพันธุ์ ในการนำเสนอครั้งนี้ ยังมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน เช่น ปริมาณงาน งบประมาณ โดยให้เชิญผู้แทนจำสำนักงาน ก.พ.ร. และ ก.พ. มาให้ความเห็น เพื่อจะได้ข้อสรุป นำเข้าคณะทำงานแบ่งส่วนราชการระดับกรมโดยให้ทำพร้อมกันทั้งกรมอนามัย และกรมทันตสุขภาพ (คณะทำงานแบ่งส่วนราชการระดับกรมอนามัยและกรมการแพทย์ร่วมกันพิจารณา) เพื่อนำเสนอเข้าสู่คณะกรรมการพัฒนาโครงสร้างระดับกระทรวง ที่มีรัฐมนตรีเป็นประธาน

ประธาน เสนอให้จัดตั้งคณะทำงานจัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งส่วนราชการกรมทันตสุขภาพ ประมาณ ๑๐ คน เพื่อดำเนินการให้เสร็จภายในเดือนมีนาคม

มติที่ประชุม

๑. ที่ประชุมเห็นชอบ และสนับสนุนการจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ ขอบเขต อำนาจหน้าที่ โครงสร้างกรมทันตสุขภาพ และอำนาจหน้าที่หน่วยงานในสังกัดกรมฯ

๒. ให้กรมอนามัยเสนอเรื่องการขอจัดตั้งกรมทันตสุขภาพ เข้าที่ประชุมกระทรวงสาธารณสุข ในวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๘

๓. กรมอนามัย และกรมการแพทย์ร่วมกันจัดตั้งคณะทำงานจัดทำคำชี้แจงประกอบคำขอจัดตั้งส่วนราชการ และร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งส่วนราชการ กรมทันตสุขภาพ

วาระที่ ๔ เรื่องอื่นๆ (ไม่มี)

นางสาวกนกกาญจน์ เกษรินทร์ ผู้สรุปรายงานการประชุม
นางสาวนงลักษณ์ ขวาลไพบูลย์ ผู้ตรวจรายงานการประชุม